

ДУЙНӨ ТАРЫХЫ

2016/2017-окуу жылындагы окуу-тарбиялык жана окуу-методикалык ишмердүүлүктү уюштуруу боюнча методикалык сунуштар

Бул методикалык сунуштар, «Кыргыз Республикасында билим берүүнү 2012–2020-жылдарда өнүктүрүүнүн стратегиясына» ылайык, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан тастыкталган ченемдик-укуктук документтерге ылайык иштелип чыкты.

1. Жетекчиликке алынуучу ченемдик-укуктук документтер:

- 2015/2016-окуу жылына карата Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү уюмдарынын (мектеп, гимназия, лицей) Базистик окуу пландары. – «Кутбилим», 31-июль, 2015-жыл, №28 (10630), 5–11-бб.

- Настольная книга работника образования Кыргызской Республики. – Б.: 2015.

- Окуучуларды баалоо. Жаңыча мамилелер жана усулдар: Мугалимдер үчүн окуу-метод. колдонмо. – Б., 2010.

- Кыргыз Республикасынын Президентинин 2015-жылдын 27-майындагы «1916-жылдагы каргашалуу окуялардын 100 жылдыгы жөнүндө» Жарлыгы.

2. 2016/2017-окуу жылында Дүйнө тарыхы предметин окутуу багытындагы окуу-тарбиялык жана методикалык иш-чаралар:

2016/2017-окуу жылындагы окуу-тарбия ишмердүүлүктөрүнө багыт берүүчү негизги иш-чара **Мугалимдердин августтагы методикалык окуулары** (предметтик секциялык иштер) болуп саналат.

Август методикалык окууларында каралууга сунушталган болжолдуу темалар (тандоосу боюнча):

- *«Дүйнө тарыхы багытында билим берүүнүн мазмунун культурологиялык-компетенттүүлүк өңүттө оптималдаштыруу».*

- *«Компетенциялар системасы Дүйнө тарыхы багытында сапаттуу билим берүүнү камсыз кылуунун каражаты катары».*

- *«Дүйнө тарыхы багытындагы предметтерди окутууда окуучулардын культурологиялык-компетенттүүлүк өңүттө ой жүзүртүүсүн өнүктүрүү».*

Предметтик секцияда карала турган маселелер:

Илимий-методикалык блок:

– Дүйнө тарыхы боюнча окуу программалары. 6–11-кл. – 2015, 8-бас., – 2016, 9-бас.

– календардык-тематикалык пландаштыруу;

– тарых ийримдеринин иштерин натыйжалуу пландаштыруу жана жүргүзүү;

– тарых музейлеринин окуулук жана таалим-тарбиялык мазмунун тереңдетүү.

Дүйнө тарыхын окутууну камсыз кылуучу окуу-методикалык адабияттар:

а) Дүйнө тарыхы боюнча предметтик окуу китептери:

№	Аталышы	Классы	Автору
1.	Байыркы дүйнө тарыхы. – Б., 2007	6-класс	Т.Чоротегин, Ө.Осмонов, Т.Өмүрбеков, Б.Нурунбетов
2.	Орто кылымдар тарыхы. – Б., 2007	7-класс	Ө.Осмонов, Ш.Керимова
3.	Жаңы тарых. – Б., 2007	8-класс	А.Дөталиев, М.Иманкулов, Ө.Саалаев
4.	Соңку тарых. – Б., 2007	9-класс	Т.Өмүрзакова
5.	Дүйнө тарыхы: урунттуу учурлар (байыркы доордон XIX к. ортосуна чейин). – Б., 2006; 2012	10-класс	Ө.Ж.Осмонов, А.Б.Элебесова, Б.А.Түмөнбаев, А.Г.Каниметов Ө.Ж.Осмонов, А.Б.Элебесова
6.	Дүйнө тарыхы: урунттуу учурлар (XIX к. ортосунан биздин күндөргө чейин). – Б., 2007; 2012	11-класс	А.Б.Элебесова, Ө.Ж.Осмонов

б) Окуу-тарбия иштерине көмөктөшүүчү илимий-методикалык басылмалар:

Элебесова А.Б. Адамды маданияттуулукка тарбиялоо системасынын культурологиялык негиздери / Кыргыз билим берүү академиясынын Кабарлары. – Б., 2010. – № 4 (16). – 21-26-бб.

Элебесова А.Б. Өспүрүм курактагы окуучунун окууга болгон мотивациясын калыптандыруу жөнүндө / Кыргыз билим берүү академиясынын Кабарлары. – Б., 2015. – № 2 (34). – 125-134-бб.

Элебесова А.Б. Системалык-ишмердүүлүк өңүт – метапредметтик натыйжаларды калыптандыруунун негизи / Ош мамлекеттик университетинин Жарчысы. – Ош, 2014. № 3. 206–210-бб.

Элебесова А.Б. Тарыхый-коом таануучулук билимдер боюнча изилдөө иштерин жүргүзүүгө көнүктүрүү технологияларын колдонуу менен инсанга багыттап окутуу / Кыргыз билим берүү академиясынын Кабарлары. – Б., 2015. – № 3 (35). Атайын чыгарылыш. – 302-308-бб.

Элебесова А.Б. Универсалдуу окуулук иш-аракеттер – заманбап жалпы билим берүүчү предметтерди өз алдынча өздөштүрүү мүмкүнчүлүктөрү / Жусуп Баласагын атындагы Кыргыз Улуттук ун-тинин Жарчысы. – Б., 2015. – Атайын чыгарылыш. – 210-215-бб.

Окуу-методикалык блок:

– 2015/2016-окуу жылында Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтерди окуп өздөштүрүү процессинин жыйынтыктарына талдоо жүргүзүү, 2016/2017-окуу жылында анын натыйжалуулугун жана сапатын жогорулатуунун формалары жана методдору;

– окутуунун заманбап технологиялары, каражаттары жана ыкмалары;

– окуучулардын индивидуалдуу окуулук ишмердүүлүгүнүн шартында тарыхый, коомдук, маданий жана социалдык-экономикалык өнүгүүнү өздөштүрүү;

– олимпиадага, тесттирлөөгө ж.б. предметтик иш-чараларга даярдоо – өзөктүк компетенцияларды калыптандырууга өбөлгө;

– «Улуу Үркүн жана анын социалдык-экономикалык жана саясий себептери» деген темада окуучулардын илимий-практикалык конференциясын пландаштыруу.

Таалим-тарбиялык блок:

– «Менин Ата Мекеним дүйнө тутумунда!», «Мен жана Мыйзам: укуктарым жана милдеттерим!», «Экстремизм деген эмне? Терроризм деген эмне?» деген темалардагы жумалык, айлык максаттуу иш-чараларды пландаштыруу;

– окуучулардын жүрүм-турумдарын аныктоого байланыштуу максаттуу тематикалык анкеталарды жүргүзүүнү пландаштыруу.

Практикалык блок. Методикалык бирикмелердин 2016/2017-окуу жылындагы отурумдарында каралышы зарыл болгон актуалдуу маселелер:

– 2015/2016-окуу жылындагы методикалык иштерге талдоо дүргүзүү;

– Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтерди окутуучу сабактарда анын предметтик мазмунун окуу программаларына ылайык өтүүнүн натыйжалуу практикасы;

– Дүйнө тарыхы курсун окутууда окуучулардын билимдерин, билгичтиктерин жана көндүмдөрүн өнүктүрүү аркылуу алардын компетенттүүлүктөрүн калыптандыруу;

– тарыхый-коом таануучулук билимдер боюнча ийримдерди уюштуруунун өзгөчөлүктөрү (профилге багыттоо, изилдөө иштерин жүргүзүү);

– ар бир окуучунун өсүп жетилүү процессиндеги керектөөлөрүнүн, максаттарынын жана баалуулуктарынын приоритеттүүлүгү, ички дүйнөсүнүн баалуулугу – педагогдун окуу-тарбиялык ишмердүүлүгүнүн башкы методу жана идеологиясы.

– окуучунун ички мотивациясын өнүктүрүү методдору жана ыкмалары, Дүйнө тарыхы предметине карата эмоциялык-баалуулук мамилени калыптандыруу;

– окуучулардын текшерүү жана баалоо, өзүн-өзү текшерүү жана өзүн-өзү баалоо көндүмдөрүн өнүктүрүү боюнча мугалимдин текшерүү-баалоо ишмердүүлүгү;

– окуучуларга тарыхый-коом таануучулук билимдерди берүүнүн сапатын арттыруу максатында окутуунун маалыматтык-коммуникациялык технологияларын колдонуунун негизинде алардын окуу-таанып билүү ишмердүүлүгүн жигердендирүү.

2016/2017-окуу жылында мугалимдердин август методикалык окууларынан башка дагы методикалык бирикмелердин 3 отурумун өткөрүүнү пландаштыруу сунуш кылынат.

Методикалык бирикменин биринчи отурумунун сунушталган темасы:

Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтерди окутууда окуучулардын компетенттүүлүктөрүн калыптандыруунун жолдору (билим, билгичтик, көндүм).

Өтүү мөөнөтү – 2016-жылдын ноябры. Өткөрүүнүн түрү – окутуучу семинар.

Бул семинарда Дүйнө тарыхы предметин окутуудагы компетенттүүлүк өңүттүн теориялык жана практикалык негиздерин, окуучулардын предметтик компетенцияларын калыптандыруунун жолдорун (түр, метод, ыкма), окутуу технологияларын төмөнкүдөй блоктор боюнча караштыруу керек.

Илимий-методикалык блок:

– Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтерди окутуудагы компетенттүүлүк өңүттүн маани-маңызы;

– окуучулардын негизги компетенцияларынын структурасы (курамдык жайгашуусу жана өз ара байланышы) жана номенклатурасы (аталыштарынын, терминдеринин жыйындысы, тизмеси).

Окуу-методикалык блок:

– Дүйнө тарыхы курсу боюнча бир сабактын анын максатына жана милдеттерине жараша компетенттүүлүк негизде иштелип чыккан вариативдүү долбоорлорун угуу жана талкуулоо;

– окуучулардын сабактагы предметтик жана универсалдуу билгичтиктерин калыптандыруунун ыкмаларын тастыктоо;

– сабактын натыйжалуулугун баалоонун критерийлерин аныктоо.

Таалим-тарбиялык блок:

– «Менин Ата Мекеним дүйнө тутумунда!» жумалыгынын долбоорун талкуулоо;

– «Мен жана Мыйзам: укуктарым жана милдеттерим!» айлыгынын долбоорун талкуулоо;

– «Менин ыйык милдетим!» деген темадагы максаттуу иш-чаранын долбоорун талкуулоо;

– окуучулардын жүрүм-турумдарын аныктоого байланыштуу максаттуу тематикалык анкеталарды жүргүзүүнү талкуулоо жана өткөрүү мөөнөттөрүн аныктоо.

Практикалык блок:

– Таалим-тарбиялык блокто көрсөтүлгөн иш-чараларды жүзөгө ашыруу;

– сабакты компетенттүүлүк негизде сунуштоо (фрагменти демонстрациялоо, ачык сабак, мастер-класс) жана талкуулоо (чакан топтордо иштөө менен).

Бул маселе боюнча методбирикмеде көрсөтүлүүчү материалдар:

– *теориялык материал:* Билим берүүнүн аспектерине карата компетенциянын жана негизги компетенттүүлүктөрдүн иш-милдеттери: окуучунун инсандыгына, билимине, билгичтигине, көндүмүнө карата; билим берүүнүн түзүмүнө жана мазмунуна карата; ишмердүүлүк жөндөмүнө карата. Негизги компетенциялар жана алардын мазмуну;

– окуучулардын жалпы окуулук билгичтиктерин жана көндүмдөрүн (компетенцияларын) калыптандыруунун *технологиялары, ыкмалары жана методдору* (бир класстын мисалында);

– сабакта окуучулардын предметтик жана универсалдуу билгичтиктерин калыптандыруу боюнча методикалык сунуштар (алгоритм-эскерткичтер).

Методикалык бирикменин экинчи отурумунун сунушталган темасы:

Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтерди базалык жана тереңдетилген деңгээлдерде окутуунун натыйжалуу практикасы.

Өтүү мөөнөтү – 2016-жылдын декабры же 2017-жылдын январы. Өткөрүүнүн түрү – семинар-практикум (курстун мазмунун өздөштүрүү үчүн өтүлүүчү окуу).

Бул отурумда педагогикалык практикада кездешүүчү тарых сабактардын типтеринин, формаларынын жана түрлөрүнүн көп кырдуулугун караштыруу сунушталат. Отурум эки бөлүктөн турат: теориялык жана практикалык. Биринчи бөлүктө методолог окумуштуулардын жана дидакттардын эмгектеринде берилген заманбап сабактын предметтик мазмунун жүзөгө ашыруунун теориялык маселелери каралат. Экинчи бөлүктө

райондун (шаардын) алдынкы мугалимдеринин базалык жана тереңдетилген деңгээлдерде окутулуп, талдоо жана өзүн-өзү талдоо жүргүзүлүп өтүлгөн 1–2 сабагына катышуу менен, аларга жалпы талкуу жүргүзүү керек.

Методикалык бирикменин үчүнчү отурумунун сунушталган темасы:

Дүйнө тарыхы курсундагы предметтер боюнча окуучулардын билимдеринин сапатын жогорулатуу максатында заманбап маалыматтык-коммуникациялык технологияларды пайдалануу менен окуучулардын окуу-таанып билүү ишмердүүлүгүн күчтөндүрүү.

Өтүү мөөнөтү – 2017-жылдын марты. Өткөрүүнүн түрү – окутуучу семинар, семинар-практикум, презентация, долбоор, ачык сабак, мастер-класс (тандоосу боюнча).

Отурумда төмөнкүдөй маселелерди караштыруу сунушталат:

Илимий-методикалык блок:

– заманбап маалыматтык-коммуникациялык технологиялар окуучулардын маалыматтык-коммуникациялык компетенцияларын калыптандыруунун каражаты катары, алардын билим берүү процессиндеги орду жана ролу (презентация);

– маалыматтык-коммуникациялык технологиялардын жардамы менен окуучулардын таанып билүү ишмердүүлүгүн жигердендирүү методдору (теориялык аспект).

Окуу-методикалык блок:

– иш тажрыйбаларын алмашуу, сабактардын иштелмелеринин, макалалардын, презентациялардын, адабияттардын ж.б. көргөзмөсү.

– иш тажрыйбаларын презентациялоо (чакан лекция, мультимедиялык ж.б. презентация) – педагогикалык марафон.

Таалим-тарбиялык блок:

– «*Экстремизм деген эмне? Терроризм деген эмне?*» деген темадагы максаттуу иш-чаранын долбоорун талкуулоо;

Практикалык блок:

– ачык сабактарга катышуу. Мультимедиялык сабактарды көрсөтүү (мультипрезентациялар). Дүйнө тарыхы боюнча билим берүү процессинде заманбап маалыматтык-коммуникациялык технологиялардын элементтерин колдонуу методикасы;

– «*Экстремизм деген эмне? Терроризм деген эмне?*» деген темадагы максаттуу иш-чараны өткөрүү.

Бул маселе боюнча методбирикмеде көрсөтүлүүчү материалдар:

– Дүйнө тарыхы сабактарында заманбап маалыматтык-коммуникациялык технологиялардын элементтерин колдонуу боюнча методикалык сунуштар;

– алдынкы мугалимдердин иш тажрыйбаларын жалпылоо боюнча методикалык сунуштар;

– илимий-методикалык журналдардагы макалалар, ЖМКлардагы маалыматтар, мультимедиялык презентациялар.

3. Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтердин мугалимдеринин методикалык топторунун иштеринин болжолдуу тематикасы сунуш кылынат.

➤ Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтерди окутуучу мугалимдердин педагогикалык чеберчиликтерин, кесиптик компетенцияларды жана компетенттүүлүктү өркүндөтүү. Бул ишти «*Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтерди окутуу процессин компетенттүүлүк негизде өркүндөтүү*» проблемасы боюнча уюштуруу сунушталат. Отурумдардын болжолдуу тематикасы:

- Сабактын долбоорун компетенттүүлүк негизде түзүү.
- Окуучулардын окуу-таанып билүү ишмердүүлүгүн уюштуруунун түрлөрү, «мугалим↔окуучу» иш-аракеттери.
- Сабакты билим-ишмердүүлүк компонентинин негизинде уюштуруу.
- Сабактын баалоо-рефлексивтүүлүк этабы жана аны окуучулардын тарыхый-коом таануучулук предметтерди өздөштүрүүсүнө түрткү берүү (мотивация) үчүн колдонуу.

➤ Алдынкы педагогикалык тажрыйбаны жайылтуу багытында «Окуучунун инсандык чыгармачыл потенциалын, өзүн өзү аныктоосун өнүктүрүү максатында окутууну индивидуалдаштыруу (дифференциация)» темасы сунушталат. Бул боюнча төмөнкүдөй тематикалык сабактарды пландаштырууга болот:

- Окутуунун активдүү жана интерактивдүү методдору: алардын жалпылыктары жана өзгөчөлүктөрү, өз ара байланыштуулугу жана колдонуу максаттуулугу;
- Окуучулардын таанып билүүчүлүк жана өз алдынча ишмердүүлүгүн жигердендирүүнүн натыйжалуу методдору жана ыкмалары;
- Диспут, дискуссия, практикум, семинар, ишкердик оюндар окуучулардын маалыматтык-коммуникациялык компетенцияларын калыптандыруунун каражаты катары.

Бул методикалык түзүмдүн билим берүүчүлүк үзүрү окутуунун интерактивдүү методдорун колдонуу менен өтүлгөн ачык сабактардын панорамасы же сабактардын иштелмелеринин жыйнагы болуп саналат.

➤ Дүйнө тарыхы курсу боюнча предметтерди окутуудагы «Окуучулардын тарыхка карата ички мотивациясын өнүктүрүү жана эмоциялык-баалуулук мамилесин калыптандыруу методдору жана ыкмалары» проблемасы боюнча окутуунун активдүү формаларына (окутуучу семинар, семинар-тренинг, ишкердик оюндар, практикум, презентация, дискуссия, консультация, ачык сабактар, долбоор, педагогикалык марафон, «акыл чабуулу», проблемалык кырдаалды чечүү, тегерек стол ж.б.) артыкчылык берүү.

Тарых мугалимдеринин методикалык бирикмелеринин иштеринин жыйынтыгы окуу жылындагы акыркы отурумда педагогикалык марафон же фестиваль, компетенттүүлүк негиздеги сабактардын иштелмелеринин көргөзмөлөрү түрүндө көрсөтүлүшү мүмкүн.

➤ Тарых ийриминде өз ишмердүүлүктөрүн төмөнкү багыттардын бири боюнча пландаштыруу сунушталат:

- Окутууну индивидуалдаштыруу жана дифференцирлөө, окуучулардын инсандык чыгармачыл ишмердүүлүгүн жана өзүн өзү аныктоосун өнүктүрүү үчүн заманбап окутуу каражаттарын, анын ичинде окутуунун электрондук каражаттары (ОЭК) колдонуу.
- Окуучулардын компетенттүүлүк негиздеги маалыматтык (предметтик, жалпы окуулук, социалдык, жарандык-укуктук, коммуникациялык ж.б. – тандоосу боюнча) компетенцияларын калыптандыруу боюнча тапшырмаларды иштеп чыгуу.

4. Дүйнө тарыхынын алкагында жүргүзүлө турган иш-чаралар:

• «Улуу Үркүн: себептери, натыйжалары жана тарыхый мааниси» деген темада окуучулардын мектептик илимий-практикалык конференциясы (2016-ж., ноябрь).

• Түрк тилдүү мамлекеттердин жалпы билим берүүчү уюмдарынын (мектеп, гимназия, лицей) окуучуларынын жана мугалимдеринин, студенттердин жана окумуштуу педагогдордун «Түрк дүйнөсү: Дүйнөлүк көркөм маданият» деген темадагы Эл аралык илимий-практикалык конференциясы (2017-ж., март).

5. Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияга (МЖА) жана Жалпы республикалык тесттирлөөгө (ЖРТ) даярдануу боюнча сунуштар.

Окуучуларды 2016/2017-окуу жылындагы МЖАга даярдоодо мурдатан келе жаткан тажрыйбага таянуу менен, адегенде КР ББИМдин ченемдик-укуктук документтерин жана методикалык каттарын, Кыргыз билим берүү академиясынын илимий-методикалык сунуштарын дыкаттык менен өздөштүрүү зарыл.

Бүтүрүүчү класстарда (9-, 11-кл.) сабак берүүчү, олимпиадаларга, МЖАга жана ЖРТга даярдоочу календардык-тематикалык пландарды түзүүдө окуу убактысынын белгилүү бир бөлүгүн *текшерүү-өлчөө материалдарынын* (ТӨМ) тибиндеги тапшырмаларды аткаруу үчүн бөлүштүрүү максатка ылайыктуу. Бул окуучулардын МЖАга системалуу даярдануусун жана экзамендик иштерде кездешүүчү ар кандай типтердеги тапшырмаларды аткарууга көнүктүрүүнү шарттайт.

МЖАга жана ЖРТга киргизилүүчү тапшырмалар адегенде үйрөтүүчү тапшырмалар катары, андан кийин тематикалык текшерүү жана өзүн өзү текшерүү материалдары

түрүндө колдонулууга тийиш. Мында ачык жооптуу тапшырмаларга өзгөчө көңүл буруу керек. МЖАга жана ЖРТга даярданууда соңку жылдардагы бүтүрүүчүлөрдүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясынын жыйынтыктарын жана алардын негизинде тастыкталган сунуш-пикирлерди эске алуу зарыл.

Экзамен алдындагы кайталоодо бүтүрүүчүлөрдүн көңүлүн окуу курсунун базалык, өзөктүк маселелерине буруу, ар түрдүү тапшырмаларды аткаруу, бир кыйла татаал суроолорду аныктоо жана аларга жооп таба билүү көндүмдөрүн калыптандыруу керек. Окуучулар экзаменге даярдануу ишинин планы, анын хронологиялык алкагы менен, экзамендик ишти аткаруунун мүнөздүү өзгөчөлүктөрү менен, экзамендик процедуранын талаптары менен тааныштырылууга тийиш.

Даярдаган: *Элебесова А.Б.*, п.и.к.,
социалдык-гуманитардык предметтер
лабораториясынын улук илимий
кызматкери.

Тел: + (996-312) 62-14-39 (иш);
+ (996-550) 23-18-03 (моб.);
+ (996-777) 60-54-08 (моб.);
Эл. почта: aigulelebesova@mail.ru

МИРОВАЯ ИСТОРИЯ

Методические рекомендации по организации учебно-воспитательной и учебно-методической деятельности в 2016/2017-ом учебном году

Эти методические рекомендации, согласно «Стратегии развития образования Кыргызской Республики на 2012–2020 годы», разработаны в соответствии с нормативно-правовыми документами, утверждёнными Министерством образования и науки Кыргызской Республики.

2. Руководствующие нормативно-правовые документы:

- Базисный учебный план общеобразовательных организаций (школ, гимназий и лицеев) Кыргызской Республики на 2015/2016 учебный год. – «Кутбилим», 31 июля, 2015, № 28 (10630). – С. 5–11.
- Настольная книга работника образования Кыргызской Республики. – Б.: 2015.
- Оценивание учебных достижений учащихся: Методическое руководство ЮСАИД: Кыргызская Республика. – Б., 2010.
- Указ Президента Кыргызской Республики от 27 мая 2015 года «О 100-летию трагических событий — Уркун (Великого Исхода) — 1916 года».

2. Учебно-воспитательные и методические мероприятия по обучению Мировой истории в 2016/2017 учебном году:

Основным мероприятием, ориентирующим учебно-воспитательную деятельность учителей в 2016/2017 учебном году являются **Августовские методические учёбы** (предметные секционные работы) учителей.

Примерные темы для обсуждения на Августовской методической учёбе (по выбору):

- *«Оптимизация образовательного содержания курса Мировой истории на культуролого-компетентностной основе».*
- *«Система компетенций как средство управления качеством образования по Мировой истории».*
- *«Развитие мышления учащихся на основе культуролого-компетентностного подхода в обучении предметов по курсу Мировой истории».*

Проблемы, рассматривающиеся в предметной секции:

Научно-методический блок:

- учебные программы по Мировой истории. 6–11-кл. – 2016, 9-ое изд.;
- календарно-тематическое планирование;
- рациональное планирование и ведение работы исторического кружка;
- углубление учебно-воспитательного содержания исторических музеев.

Учебные издания по Мировой истории:

№	Названия	Классы	Авторы
1.	История Древнего мира (Байыркы дүйнө тарыхы. – Б., 2007) <i>на кырг.яз.</i>	6 класс	Т.Чоротегин, О.Осмонов, Т.Омурбеков, Б.Нурунбетов
2.	История средних веков (Орто кылымдар тарыхы. – Б., 2007) <i>на кырг.яз.</i>	7 класс	О.Осмонов, Ш.Керимова
3.	Новая история (Жаңы тарых. – Б., 2007) <i>на кырг.яз.</i>	8 класс	А.Доталиев, М.Иманкулов, О.Саалаев
4.	Новейшая история (Соңку тарых. – Б., 2007) <i>на кырг.яз.</i>	9 класс	Т.Омурзакова
5.	Мировая история: основные вехи (с древнейших времён до середины XIX века) (Дүйнө тарыхы: урунттуу учурлар (Байыркы доордон XIX к. ортосуна чейин). – Б., 2006; 2012.) <i>на кырг.яз.</i>	10 класс	О.Ж.Осмонов, А.Б.Элебесова, Б.А.Тумонбаев, А.Г.Каниметов О.Ж.Осмонов, А.Б.Элебесова
6.	Мировая история: основные вехи (с сер. XIX века до наших дней) (Дүйнө тарыхы: урунттуу учурлар (XIX к. орт. биздин күндөргө чейин). – Б., 2007; 2012) <i>на кырг.яз.</i>	11 класс	А.Б.Элебесова, О.Ж.Осмонов

Учебно-методический блок:

- анализ результатов образовательного процесса по изучению Мировой истории в 2015/2016 учебном году, формы и методы повышения его эффективности и качества в 2016/2017 учебном году;
- современные технологии, эффективные методы, приемы и средства обучения;
- изучение исторического, общественного, культурного и социально-экономического развития в условиях индивидуальной учебной деятельности учащихся;
- подготовка к олимпиаде, тестированию и др. предметным мероприятиям – стимулируют формирование основных компетенций.
- планирование научно-практической конференции учащихся по теме: «*Уркун (Великий Исход) и его социально-экономические и политические предпосылки.*».

Воспитательный блок:

- планирование недельных, месячных целевых мероприятий по темам: «*Моя Родина в мировой системе!*», «*Я и Закон: мои права и обязанности!*», «*Что такое экстремизм? Что такое терроризм?*»;
- планирование проведения целевых тематических анкетирований для определения поведений учащихся.

Практический блок. Актуальные вопросы, необходимые для рассмотрения на заседаниях методических объединений учителей истории в 2016/2017 учебном году:

- анализ методической работы за 2015/2016 учебный год;
- эффективная практика обучения предметного содержания Мировой истории согласно учебной программе;
- формирование компетентности учащихся через развитие их знаний, умений и навыков в обучении курса Мировой истории;
- особенности организации кружков по историко-обществоведческим знаниям (ориентацию по профилям, проведение исследовательских работ);

– приоритетность потребностей, целей и ценностей каждого учащегося, ценности их внутреннего мира – главный метод и идеология учебно-воспитательной деятельности педагога.

– методы и способы развития внутренней мотивации учащегося, формирование эмоционально-ценностных отношений к предмету *Мировая история*;

– **контрольно**-оценочная деятельность учителя по развитию навыков контроля и оценивания, самоконтроля и самооценивания учащихся;

– с целью повышения качества обучения историко-обществоведческих знаний активизация учебно-познавательной деятельности на основе применения информационно-коммуникационных технологий обучения.

Кроме августовской методической учёбы учителей в 2016/2017 учебном году рекомендуется планировать ещё 3 заседания методобъединений учителей-историков.

Рекомендуемая тема первого заседания методобъединения:

Способы формирования компетентностей учащихся в обучении предметов по курсу *Мировой истории* (знание, умение, навык).

Время проведения – ноябрь 2016 года. Форма проведения – обучающий семинар.

Данный обучающий семинар методического объединения можно посвятить рассмотрению теоретических и практических оснований компетентностного подхода в обучении *Мировой истории*, путям (формам, методам, способам) формирования ключевых предметных компетенций у учащихся. Предлагаем рассмотреть по следующим блокам:

Научно-методический блок:

– сущность компетентностного подхода в обучении предметов по курсу *Мировой истории*.

– структура ключевых компетенций (составное расположение и взаимосвязь) и номенклатура (совокупность названий, терминов, список) учащихся.

Учебно-методический блок:

– слушание и обсуждение вариативных проектов одного урока по *Мировой истории* в зависимости от определенных целей и задач;

– отбор (показ) методов и приемов формирования предметных и универсальных умений учащихся;

– определение критериев оценивания эффективности урока.

Воспитательный блок:

– обсуждение проекта недельного мероприятия *«Моя Родина в мировой системе!»*;

– обсуждение проекта месячника *«Я и Закон: мои права и обязанности!»*;

– обсуждение проекта целевого мероприятия *«Моя святая обязанность!»*;

– обсуждение проекта целевого тематического анкетирования и определение сроков проведения.

Практический блок:

– претворение в жизнь мероприятия указанные в Воспитательном блоке;

– представление (демонстрация фрагмента, открытый урок, мастер-класс) и обсуждение уроков на основе компетентностного подхода (работа в малых группах).

Представляемые на методобъединении материалы по данному вопросу:

– *теоретический материал* для ознакомления и использования в работе: Функции компетенции и компетентностей по отношению к различным аспектам образования: к личности ученика; к знаниям, умениям, навыкам; к структуре и содержанию образования; к способам деятельности. Перечень и содержание ключевых компетенций;

– *технологии, приемы и методы* формирования общеучебных умений и навыков (компетенций) учащихся (на примере одного класса);

– методические рекомендации (памятки-алгоритмы) по формированию предметных и универсальных умений учащихся на уроках.

Рекомендуемая тема второго заседания методобъединения:

Эффективная образовательная практика реализации предметного содержания на учебных занятиях по Мировой истории на базовом и углублённом уровнях.

Сроки проведения – декабрь 2016 г. или январь 2017 г. Форма проведения – семинар-практикум (учёба по изучению содержания курса).

На данном заседании необходимо рассмотреть многообразие типов, видов, форм уроков истории, наиболее часто встречающихся в педагогической практике. Заседание может состоять из двух частей – теоретической и практической. Если на первой части учителя рассматривают теоретические вопросы реализации предметного содержания современного урока истории, представленные в трудах ученых-методологов и дидактов, то во второй части могут побывать на одном (двух) уроках Мировой истории лучших учителей района (города) на базовом и повышенном уровнях с последующим их самоанализом и анализом.

Рекомендуемая тема третьего заседания методобъединения:

Интенсификация учебно-познавательной деятельности учащихся на уроках Мировой истории на основе использования современных информационно-коммуникационных технологий с целью повышения качества знаний учащихся.

Срок проведения – март 2012 года. Форма проведения – обучающий семинар, семинар-практикум, презентация, проект, открытый урок, мастер-класс (по выбору).

Предлагаются следующие вопросы для рассмотрения на заседании:

Научно-методический блок:

– современные информационно-коммуникационные технологии как средство формирования информационных компетенций учащихся, их место и роль в образовательном процессе (презентация).

– методы активизации познавательной деятельности учащихся с помощью информационно-коммуникационных технологий (теоретический аспект).

Учебно-методический блок:

– обмен опытом работы, выставка разработок, сценариев, статей, презентаций, литературы и пр.

– мини-лекция с презентацией из опыта работы – педагогический марафон.

Воспитательный блок:

– обсуждение проекта целевого мероприятия «*Что такое экстремизм? Что такое терроризм?*»

Практический блок:

– посещение открытого урока. Представление мультимедийных уроков (мультипрезентации). Методика использования элементов современных информационно-коммуникационных технологий в образовательном процессе по Мировой истории.

– проведение целевого мероприятия «*Что такое экстремизм? Что такое терроризм?*».

Представляемые на методобъединении материалы по данному вопросу:

– методические рекомендации по использованию элементов современных информационно-коммуникационных технологий на уроках Мировой истории;

– рекомендации по обобщению опыта лучших учителей;

– статьи в научно-методических журналах, информация в СМИ, мультимедийные презентации.

6. Рекомендуется примерная тематика работы методических объединений учителей Мировой истории.

➤ Повышение педагогических квалификаций, профессиональных компетенций и компетентностей учителей предметов по курсу Мировой истории. Данную работу рекомендуется организовать по проблеме «*Развитие процесс обучения предметов по курсу Мировой истории на компетентностной основе*». Примерная тематика заседаний:

- Проектирование урока на основе компетентностного подхода.

- Активные формы организации учебно-познавательной деятельности учащихся, взаимодействия «учитель↔ученик» на уроках Мировой истории.

- Организация урока на основе оптимального соотношения знание-деятельностного компонента.

- Оценочно-рефлексивный этап урока и его эффективное использование для мотивации школьников к изучению историко-обществоведческих предметов.

➤ По распространению передовых педагогических опытов рекомендуется тема *«Индивидуализация (дифференциация) обучения, в целях развития личностного творческого потенциала и самоопределения учащихся»*. Для этого можно планировать следующие тематические уроки:

- Активные и интерактивные методы обучения: их общности и особенности, взаимосвязь и целевое применение;

- Эффективные методы и способы активизации познавательной и самостоятельной деятельности учащихся;

- Диспуты, дискуссии, практикумы, семинары, деловые игры как способ формирования информационно-коммуникационных компетенций учащихся.

Образовательным эффектом данной методической структуры является панорама открытых уроков, проведённые с применением интерактивных методов обучения или сборник разработки уроков.

➤ В обучении предметов по курсу Мировая история по проблеме *«Методы и приемы развития у учащихся внутренней мотивации и формирования эмоционально-ценностного отношения к истории»*, необходимо отдавать приоритет активным формам обучения (обучающий семинар, семинар-тренинг, деловая игра, практикум, презентация, дискуссия, консультации, открытые уроки с последующим их обсуждением, проект, педагогический марафон, «мозговой штурм», решение проблемной ситуации, круглый стол, и т. п.).

Итоги работы методических объединений учителей истории могут быть представлены на завершающем его заседании в виде педагогического марафона или фестиваля, выставки методических разработок лучших уроков на основе компетентного подхода.

➤ Предметные кружки по истории могут планировать свою работу по одному из этих направлений:

- Использование современных средств обучения на уроках Мировой истории, в том числе электронные средства обучения (ЭСО), для активизации познавательных интересов учащихся, индивидуализации и дифференциации обучения, творческого развития личности и ее самоопределения.

- Разработка заданий для учащихся по формированию их информационных (предметных, общеучебных, социальных, гражданско-правовых, коммуникативных и др. – на выбор) компетенций на основе компетентного подхода

7. Мероприятия, проводимые в рамках Мировой истории:

- Научно-практическая конференция учащихся по теме *«Уркун (Великий Исход) и его социально-экономические и политические предпосылки»* (2016 г., ноябрь).

- Международная научно-практическая конференция учащихся и учителей общеобразовательных учреждений (школ, гимназий и лицеев) тюркоязычных государств по теме: *«Тюркский мир: Мировая художественная культура»* (2017 г., март).

8. Рекомендации по подготовке к Государственной итоговой аттестации (ГИА) и Общереспубликанскому тестированию (ОРТ) по истории

При организации и подготовке учащихся к государственной (итоговой) аттестации в 2016/2017 учебном году необходимо опираться на уже имеющийся опыт, внимательно изучить нормативно-правовые документы и методические письма, научно-методические рекомендации Кыргызской академии образования по изучению предмета.

При составлении рабочей программы для учителей истории в выпускных классах (9, 11 кл.), организующих подготовку к сдаче Государственной итоговой аттестации (ГИА) и Общереспубликанского тестирования (ОРТ), олимпиад, целесообразно выделять определённую часть учебного времени для выполнения заданий по типу *контрольно-измерительных материалов* (КИМ) с целью обеспечения системной подготовки учащихся к государственной итоговой аттестации и выработки навыков выполнения заданий различных типов, встречающихся в экзаменационной работе.

Все виды заданий, включаемых в ГИА и ОРТ по историческим дисциплинам, должны применяться в учебном процессе сначала в качестве обучающих заданий, а затем в виде материалов тематического контроля и самоконтроля. Особое внимание при этом важно уделять заданиям с открытым ответом. При подготовке к ГИА и ОРТ необходимо учитывать результаты Государственной итоговой аттестации выпускников за последние годы и сделанные на их основе рекомендации.

Во время предэкзаменационного повторения не представляется возможным затронуть весь объём материала, поэтому необходимо привлечь внимание выпускников к ключевым, базовым вопросам учебного курса, привить навыки и умения выполнять задания различных видов, выделить и проработать наиболее сложные вопросы. Учащиеся также должны быть ознакомлены с планом предэкзаменационной работы, с её хронологическими рамками, со специфическими особенностями выполнения экзаменационной работы, с основными требованиями к процедуре экзамена.

Подготовила: **Элебесова А.Б.**, к.п.н.,
старший научный сотрудник
лаборатории социально-
гуманитарных предметов.

Тел: + (996-312) 62-14-39 (сл.);
+ (996-550) 23-18-03 (моб.);
+ (996-777) 60-54-08 (моб.);
Эл. почта: aigulelebesova@mail.ru